

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8521527 פקס. 08-8566233
ירושלים: רח' בית גן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ר ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק טורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זצ"ל

עלון מס' 609

משכיל לדוד

פרשת תזריע מצורע

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

תוצאה של דיבור לא הגון

גם בנו דיבר, והכניסה קצת גאווה בדבריה ואת הנגיעה האישית שהייתה לה - בזה פגמה בדיבור שלא ייחשב לדיבור טוב אלא ללשון הרע. וקל וחומר למי שמדבר לשון הרע גמור.

החפץ חיים זצ"ל מביא (שער הזכירה פרק ז') את דברי הזוהר הקדוש (פרשת פקודי רסג): שאומר כך - ומאותה רוח רעה תלויים כמה מעוררי דין אחרים, שהם ממונים לאחוז בדיבור רע או דיבור מטונף שהוציא אדם מפיו, ואחר כך מוציא מילים קדושות, או להם אוי לחיהם, או להם בעולם הזה או להם בעולם הבא. מפני שאותן רוחות הטומאה נוטלות אותו דיבור טמא, וכאשר מוציא האדם אחר כך מילים קדושות, מקדימות אותן רוחות הטמאות ולוקחות לאותו דיבור טומאה ומטמאים לאותו דיבור קדושה, ואינו זוכה לה האדם וכביכול נחלש כח הקדושה, עד כאן לשונו.

ואיתא במדרש (מובא בספרו של הרב חנוך קרלינישטיין זצ"ל), שבני ישראל בהיותם במצרים כרתו ברית ביניהם להיות באחדות האחד עם חברו, ובזכות זה נגאלו ממצרים. וכעת נבין מדוע הקב"ה לא העניש את חוה בצרעת, לפי שהייתה היא האשה היחידה בעולם, ואם ירחיקנה מבעלה אין לך פירוד גדול מזה. ולא רק בין אדם לאשתו, אלא בשם עצמו יהיה פירוד, והשם י-ה יסתלק מהם כי אין שלום בעולם. על כן הקטין לה הבורא הרחמן את עונשה בדם נדות, שגם זו טומאה שמצריכה להתרחק מבעלה כעין המצורע, אולם רק בזמן מוגבל שהוא ימי ווסתה וספירת שבעה ימים, ובזה תזכור את הקלקול של הלשון הרע ותיטיב דרכה.

וזהו ענין הסמיכות "אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה טמא", לבין עניין המצורע. כי העונש של דם נדה הוא תחת עונש הצרעת שהיה ראוי לבא על חוה, והתורה הסמיכה את שניהם כדי שתזכור האשה את עונש הלשון הרע שהוא הצרעת ותזהר בלשונה.

ועוד אמרו בספרים הקדושים, שגם תפילתו של המצורע אינה עולה, כי נוצר מסך המבדיל בינו לבין הקב"ה והוא מתפלל רק לעצים ולאבנים, והרי זה כעובד עבודה זרה וכל תפילותיו הולכות לקליפה. רחמנא ליצלן. ועל כל זה הוא עתיד ליתן את הדין. ומכאן רואים מהו גודל הפגם של מספר לשון הרע.

בפרשה זו קוראים את ענין המצורע. השפתי חכמים מביא (ויקרא י"ג, מ"ו) שלכך נקרא "מצורע" שמוציא רע. ומביא רש"י את הגמרא (בערכין טז): מה נשתנה משאר טמאים ליישב בדד? הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו - אף הוא יבדל, עד כאן לשונו. ורואים שכל מי שדיבר לשון הרע נתנגע כמו מרים ועוד דוגמאות.

וביסוד דברים אלו היה קשה לי, מדוע חוה לא לקתה בצרעת? הלא הנחש דיבר סרה על ה' באמרו (בראשית ג' ה') "כי ידע א-להים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כא-להים ידעי טוב ורע". וכותב רש"י שם וזה לשונו: "כל אומן שונא את בני אומנותו, מן העץ אכל וברא את העולם". וחווה חזרה על הדברים לפני אדם, ונמצא שסיפרה לשון הרע. ומדוע לא לקתה בצרעת?

וקודם שנתרן, נקדים לזה הסבר על גודל העונש של הצרעת. אומרת הגמרא (נדרים סד): תניא ארבעה חשובים כמת - עני ומצורע וסומא ומי שאין לו בנים. ובאמת צריך ביאור - בשלמא עני, סומא ומי שאין לו בנים מובן שחשובין כמת. אך מצורע מדוע חשוב הוא כמת? הרי לא חסר לו דבר; יש לו בנים, יש לו ממון, הוא רואה כמו כולם, ולכאורה נהנה מן החיים ומה נגרע ממנו עד שהחשיבוהו כמת?

אמנם ההסבר לזה הוא, כי המצורע נסתלקה ממנו שכינה והוא מנודה מה' יתברך שהוא מקור החיים, והקב"ה הרחיק אותו וחרץ את משפטו שנאמר "בדד ישב מחוץ למחנה מושבו" (ויקרא י"ג מ"ו). והמסר של הקב"ה לאותו מצורע הוא - אין לי חפץ בך! יוצא שהחשוב כמת לא נחשב לו מאומה כל מה שבידו. מכאן רואים את חומרת עוון לשון הרע שנראה כמעשה קטן, אולם תוצאותיו הינן הרות אסון.

אף מרים הצדקת שדברה על משה דבר קטן מאוד - היא תמהה מדוע פרש מן האשה באמרה "הלא גם בנו דיבר" (במדבר י"ב ב'), ומיד "ויפן אהרן אל מרים והנה מצרעת" (במדבר י"ב י') בלי שהות כלל. וה' הוכיח אותה (במדבר י"ב ו' ט') "אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו, לא כן עבדי משה... פה אל פה אדבר בו במראה ולא בחידת ותמנת ה' יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה ויחר אף ה' בס וילך". אף על פי שהתכוונה מרים לשם שמים כמבואר במדרש, מכל מקום כיון שהוסיפה המילים "הלא

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת תזריע מצורע כ"ט ניסן תשע"ב

ירושלים	תל אביב	באר שבע	הדלקת נרות
18:36	18:52	18:53	מוצאי שבת
19:50	19:53	19:51	רבינו תם
20:29	20:35	20:36	

הזמנים הם לפי שעון קיץ

הילולת דצדיקיא

- כט - רבי מרדכי שלום יוסף פרידמן מסדיגורא
- ל - רבי חיים ויטאל, המהרח"ו
- א - רבי מסעוד הכהן, מח"ס "פרחי כהונה"
- ב - רבי שמואל מניקלשבורג
- ג - רבי מרדכי ליב ציניץ, מח"ס "מלא העומר"
- ד - רבי אברהם בודש
- ה - רבי יוסף תאומים, מח"ס "פרי מגדים"
- ו - רבי חיים סתהון, מח"ס "ארץ חיים"

במרכז הענינים, בנקודה הכי מרכזית שיש בכל סערה ומחלוקת, ישנה איזו נקודת קטנה, שאילו נשלף אותה מהמעגל, הכל יתמוטט סביבה. מריבות וויכוחים הם חומר הדלק הטוב ביותר לאיסורי לשון הרע ורכילות, ומה יכול למוטט את כל המגדל? מהו הדבר שמוציא את כל הטעם הטוב של המחלוקת והדיבורים האסורים? הויתור!

לזוותר? זוהי ללא ספק מילת קסם. מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל, אמר לאחד ממקורביו, בנוגע לאיזה מחלוקת בין שני אנשים חשובים - "עט איז א' שד אז זיי ביידע ווייסן נישט דער זיסקייט פון זיין א' מוותר" [חבל שאין שניהם יודעים את המתקנות של הויתור]. ובהזדמנות אחרת אמר לאחד מתלמידיו בזה הלשון - בכל החיים שלי הייתי תמיד מוותר להזולת, ותדע לך "האב איך קיין מאל נישט פארלוירין" - [לא הפסדתי אף פעם מכך].

בכדי להמחיש את הענין, סיפר לו מימי עלומיו, שפעם בהיותו בחור בישיבה עמד לפני נישואיו, והזמינו הסבא מסלבדקה זצ"ל לסעודת שבת. הרבנית ע"ה נתנה לפניו את ה'קומפוט' - מנה אחרונה של פירות ומרק. כשטעם לאוכלו ראה שפשוט לא ניתן לאכול, כי היה בו טעם מאד מר. שאל אותו הסבא זצ"ל, למה אתה לא אוכל את ה'קומפוט'? והיסס מרן לענות. הסבא הבין ואמר לאורחו - בחזור אלעזר מנחם - אני אוכל את הקומפוט הזה שאי אפשר לאכול כבר ארבעים שנה, ואם אתה לא תאכלנו אזי אני יאכל את הקומפוט שלי, ואחר כך אני יאכל גם את הקומפוט שלך, ודע לך שזה קרוי ויותר בחיי האישות...

הנהגה זו אכן ליותר את מרן כל ימיו, לימים, כשחלתה אשתו של מרן הגרא"מ שך, והיתה מאושפזת בבית חולים, אמרה לאחד שבא לבקרה - כשהיינו אני והרב חתן וכלה, עשינו בינינו הסכם, שפעם הוא יוותר לי, ובפעם השניה אני אוותר לו, וכן בפעם השלישית הוא יוותר לי, ובפעם הרביעית אני אוותר לו. אבל אגיד לך את האמת, שאף פעם לא בא התור שלי לזוותר לו, תמיד הוא וויתר לי.

המוותרים צריכים להיות מנצחים

מעשה מרגש במיוחד, אירע לפני תקופה. יהודי התקשר להג"ר אליהו מן שליט"א נאמן ביתו של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, בבקשה שישייע לו להכניסו למעונו של הגר"ח, היות ויש לו שאלה כבדת משקל לשאול, והוא זקוק להכרעתו בענין.

בתו, שתח"י, כך סיפר, באה בקשרי שידוכין עם בן ישיבה חשוב, וכבר קבעו את זמן החתונה לכעוד שלשה שבועות. והנה עומדים עכשיו

לשלוח את ההזמנות לשמחת הנישואין, אבל היום הם שמעו מהורי הבחור שלאחר בדיקות רפואיות מצאו שיש לבחור מחלה ממארת רח"ל. היום הלך לשאול מהאדמו"ר מגור, שהשואל הינו מחסידיו לדעת מה לעשות, האדמו"ר ענה לו 'שאינו יודע מה להגיד, השאלה היא די קשה גם בשבילי'. ואחד מגדולי ירושלים שעמו נועץ, אמר לו שאין בכוחו לענות לו בענין, וכי יש רק אדם אחד שיכול לענות לו איך לעשות על פי דעת תורה, והוא מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א.

הגר"א מן השיב, שאכן היא שאלה רצינית וישתדל לקבוע לו זמן בהקדם האפשרי. למחרת בשעה פלונית באו הורי הכלה והכלה, וכן הורי החתן והחתן לביתו של מרן הגר"ח, ורבי אליהו מן הציע השאלה לפני הרב בלשונו; יש לפנינו דין תורה, הבחור החתן טוען כי מאחר ומפני סיבות רפואיות יהיה מוכרח לעבור זמנים קשים מאוד בשנה הבאה, הכולל טיפולים כימותרפיים, אזי אסור לו להתחתן ולהניח בת ישראל במצב כה קשה, שכן לא כך עושין בשנה ראשונה של החתונה.

מאידיך, הכלה טוענת שאין זה כפי כבוד החתן, בחור חשוב בן תורה ותלמיד חכם הצריך לחיזוק כה גדול, שיעבור כל הקשיים שמוכרח לעבור לבד, מבלי עזרה של הכנגדו. ולכן על החתן להסכים להינשא עתה בזמן שקבעו את החתונה.

כששמע הרב את שני הצדדים של ה"דין תורה", פסק בהחלטיות שעליהם להתחתן בזמן שנקבע, ובירך אותם בברכת בנין עדי עד, ושיזכו לבנות בית נאמן בישראל. כל הנוכחים בחדר פרצו בבכיות של שמחה, תוך תפילה שאכן תקייים החתונה של בני הזוג במועדה.

כשהגיע יום החתונה הציע רבי אליהו מן להגר"ח שאולי עליהם לנסוע לחתונה, כי מצבם הוא כה רגיש. הרב ניאות לכך, ונסעו שניהם לחתונה, כשהגיעו לחתונה עשה הדבר רעש גדול, שכן הוא דבר נדיר בימים אלו. לאחר כמה דקות שישב הגר"ח עם החתן, נעמד הגר"ח ולקח את החתן לריקוד, ורקדו שניהם יחד. אחרי הריקוד בירך הגר"ח את החתן ויצא מהאולם בליווי כל בני החתונה כולל החתן והכלה, שליווהו עד שהגיע למכוניתו.

בשובם, שאל רבי אליהו את הגר"ח על פשר הדבר, בפסקו שעליהם לקיים החתונה בזמנו. וענה לו הגר"ח - הלא זה מדרש מפורש בפרשת נח [בראשית רבה לג, א] תהום רבה וכו', ורואים שם מהמדרש, שכאשר יש ויתור מאחד לשני, גילו לנו חז"ל ששניהם המוותרים צריכים להיות מנצחים. ולכן בנדון זה שנוכחתי כיצד שניהם וויתרו לטובת השני, וכל אחד חיפש רק טובת רעהו, הדבר פשוט שהדרך היחידה שיהיה שייך נצחון לשני ה"בעלי דינים" הוא, שיתחתנו ויהיה להם היכולת לבנות בית נאמן בישראל, ולכן ייעצתי להם לעשות כמו שאכן כתוב במדרש.

הופיע הספר שרבים ציפו לו!

"אנשי אמונה"

זהו סיפור תולדותיהם, חייהם ופועלם של צדיקי משפחת מינסו זיע"א

ניתן להשיג במשרדי המכון בטל: 02:6433605
הפצה ראשית: משיח נידם - 02:5400902

תולה ארץ על בלימה
נצור לשונך

מצער בדברים

אם בלשון הרע זה הוא מוזיק במחלוקת, עובר ב'לא יהיה כקורח וכעדתי', שזו אזהרה שלא להחזיק במחלוקת. אם מספר בפני אותו אדם ומצערו בדבריו, כגון שמספר על מעשיו או מעשי משפחתו או על מיעוט חכמתו, עובר ב'לא תונו איש את עמיתו', שזו אזהרה שלא לצער אדם מישראל בדברים.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

לצרוב את ההשפלה

**"וכבס המטהר
את בגדיו וגלח את
כל שערו ורחץ במים
וטוהר ואחר יבוא אל**

המזונה" (י.ד.ח.)

האור החיים הקדוש זיע"א, שואל; מדוע מגלחים למצורע את כל שערות גופו לאחר שנטהר מצרעתו? והענין בזה הוא לפי שעליו לדעת שהצרעת באה לו מחמת שפתח פיו ברעה על חברו, וזיהם את לשונו בדיבורים אסורים של לשון הרע ורכילות. וכדי שייזכור את גודל עונו למשך כל ימי חייו, לכן ציוותה התורה לעשות לו מעשה מבזה ומשפיל ולגלח ממנו את כל השערות שבגופו. וכמובן שהבושה הזו תעשה רושם עמוק בנפשו שלא יישכח ממנו במהרה, וכך יזכור תמיד את חומרת עונו הקשה ויישמר מכאן ולהבא שלא לחזור לסורו הרע.

ואמרת רמז לדבר; "תזריע מצורע", ראשי תיבות "מת", וסופי תיבות "עע" גימטריא "קם". לפי שאמרו חז"ל (נדרים סד:) שהמצורע חשוב כמת וכיוון שזיהם את פיו וטימא

אותו, הרי מת הוא מבחינה רוחנית, אבל אם בא לכהן להיטהר ותיקן את דרכיו וחזר בתשובה, שוב קם הוא לתיחיה ורוח חדשה באה בקרבו.

ומהי תקנתו? "בדד ישב". "ישב" מלשון ישיבה, מחובתו להיכנס אל בית המדרש ולשבת בישיבה קדושה ולעמול בתורה, וכך יזכה להינצל מדיבורים אסורים. וכמו שאמרו חז"ל (קידושין ל:) אם פגע בך מנוול זה - משכהו לבית המדרש, אם ברזל הוא מתפוצץ, אם אבן הוא נימוח. וכבר אמרו במדרש שהתורה הקדושה היא רפואתו של בעל לשון הרע, לפי שהיא מטהרת את הנפש ומקדשת את האדם, אבל כמובן שהכל בתנאי שהלימוד יביא אותו לידי מעשה שיחליט לקבל על עצמו מכאן ולהבא לשמור על טהרת פיו ולקדש את לשונו, אחרת כל לימודו ירד לטמיון לפי שאין בו תועלת.

לכן בני ישראל בשעה שקבלו את התורה דקדקו לומר בלשונם "נעשה ונשמע" - לעשות ולקיים את התורה. הם הבטיחו לא רק ללמוד ולקבל קבלות, אלא להוציאם אל הפועל ולעשות את כל דברי התורה הזאת, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. אבל גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, לכן כשהוא לומד תורה יקבל עליו מכאן ולהבא להיזהר בלשונו ולשקול בפלס כל דיבור ודיבור היוצא מפיו, כי הפה הוא האיבר העיקרי שהקדושה והטהרה תלויים בו.

מן המעין

העין - שצרה עינו באחרים ואינו מהנה את שכניו בהשאלת כליו וחפציו.

ומכאן, ביאר רבי מאיר שמחה הכהן זצ"ל, בספרו "משך חכמה", יבוארו דברי הגמרא

במסכת יומא (דף מא.)

עשיר שהביא קרבן עני -

יצא, חוץ ממצורע שאינו יוצא.

וזאת מכיון שהצרעת באה גם על ענין צרות העין, אם כן מוכח שהוא עדיין לא שב מחטאו, שהרי הוא צר עין להביא קרבן עשיר כאשר תשיג ידו ואיך יתכפר? כיון שחוטא במה שנענש ועדיין עומד במרדו.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"איש צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן בראשו נגעו". (יג. מד)

צרוע הוא - ולא אמר 'צרעת היא', אולי כי לצד שה' זלזל בו כל כך שהפריח צרעת בקרחתו ובגבחתו, זה יגיד כי טומאתו מרובה משאר נגעים הבאים בהצנע. כי ה' יחוס על כבוד הבריות, וזה מעשיו מוכיחות כי נמאס בעיני ה' ויסרו נגע כזה, רחמנא ליצלן.

ולזה גמר אומרו 'בראשו נגעו', לתת טעם לקריאתו כן 'איש צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן', כי 'בראשו נגעו'.

"והתגלח ואת הנתק לא יגלח". (יג. לג)

לקח מוסרי נפלא, רואה בעל ספר החינוך במצוה זו:

"לרמז שישבול כל אדם אי זה צער ואי זה עונש שיענישהו השם ברוך הוא, ולא יבעט בהם. ואל יחשוב שיהיה יכולת בידו לבטל אותם ולהעלימם מן הבריות, רק יש לו לבקש תחינה מאת הא-ל ברוך הוא שירפא מחץ מכותיו".

"זאת תורת נגע צרעת". (יג. נט)

הקשה רבי שמשון-רפאל הירש:

שנינו: "תינוק בן יומו מטמא בנגעים", והרי זו סתירה לטעם הידוע של נגעים, הבאין כעונש על עבירות שבין אדם לחבירו?

הוא מוטיב והוא מפרק:

כשם שצרעת בבגד האדם ובגופו משמשת לו אזהרה, כך גם הדבר בסוג הנוסף: צרעתם של ילדיו החפים מפשע. אות אזהרה איום הוא להורים, שעליהם לבחון דרכם והליכותיהם על מנת שיוכלו לשמש מופת לילדיהם במעשיהם כשיתבגרו.

סימן צרעת טומאה בילד אזהרה היא להורים: "למען ילדיכם - חזרו בתשובה! למען עתידם - היו ישרים! אתם אחראים על כל פגע מוסרי שעלול לידבק בבניכם".

ואין ספק כי נגע צרעת על מצחו של ילד, מהווה אזהרה מועילה הרבה יותר, מאשר אלמלי פרח הנגע בהורים עצמם.

"ובא אשר לו הבית". (יד. לה)

על שבעה דברים נגעים באים, כמאמרו של רבי שמואל בר נחמני בשם רבי יוחנן (ערכין טז:) ואחד מהם הוא על צרות

ידיו ורגליו, והתחיל לבכות ולהתחנן לו באמרו: למען ה' א-להי ישראל נא אל תשיבני ריקם ואל תעזבני ואל תרחיקני מעמך".

מבארה של מרים

אף לאחר שנעתר האריז"ל לבקשתו, לא ראה מהרח"ו סימן ברכה בתלמודו, ומשנתו לא הייתה סדורה בידו. כל מה שהיה לומד, היה מיד שוכת, כפי המסופר בספר "פרי עץ חיים": כשהיה הרב ר' חיים בא אצל הרב ללמוד הימנו זאת החכמה, אז כל מה שלמד ממנו היה שוכת. ולא היה יכול להשיג שום דבר, עד שהלכו שניהם לטבריה, והרב ז"ל הוליך לר' חיים בתוך הים של טבריה, בספינה קטנה שהיה שם, וכשהיו הולכים בתוך הים נגד עמודי ביה"כ הישן, לקח הרב ז"ל כלי אחד ומילא אותו מים מבין העמודים, והיה משקה לר' חיים ז"ל. ואמר לו: תשיג החכמה הרבה, כי המים ששתית היה מבארה של מרים, ומשם ואילך התחיל לכנוס בחכמה...

אתחלתא דגאולה

לאחר פטירת האריז"ל בחודש אב שנת של"ב, עלה רבי חיים ויטאל לעיה"ק ירושלים ת"ו, וכיהן בה כחבר בית דינו של רבי בצלאל אשכנזי זלה"ה, בעל מחבר ספר "שיטה מקובצת" על הש"ס. ובצילו הסתופפו רבים מחכמי ירושלים אשר שתו בצמא את דבריו.

שהותו של המהרח"ו בירושלים לא ארכה זמן רב, כאשר בא שר אחד תקיף הנקרא "אבן-סיפון", וציוה על רבי חיים שיפתח את נהר הגיחון, שסתמו חזקיהו מלך היהודים, ואם לא יפתח את הנהר - דמו בראשו.

רבי חיים לא נרתע מן האיום המפורש ששיגר נגדו השר, ומיד עשה "קפיצת הדרך" ובא לדמשק. או אז נגלה אליו רבינו האריז"ל "ובחלום ידבר בו. הסכלת עשו, כי זה השר היה גלגול סנחריב וכן נקרא בשמו "אבן סיפון" שבערבית פירושו "אבי החרבות". ואתה יש בכך ניצוץ של חזקיהו המלך, והיתה שעת רצון והכושר לתקן ולפתוח מי הגיחון, כי שלא ברצון חכמים עשה חזקיהו המלך ע"ה, שהוא מהדברים שלא הודו לו, ובוזה היתה אתחלתא דגאולה. אמר לו מהרח"ו אם כן אחזור לירושלים לפתחו, אמר לו "חליף שעתה ולא זימניה הוא".

שנים רבות לאחר מעשה זה, ביקש מהרח"ו לעקור דירתו מדמשק ולעלות לירושלים עיה"ק. קודם לכן שלח שליח מיוחד לחכמי ירושלים, להודיע על רצונו לעלות לירושלים. בעיצומן של ההכנות למסע העליה לאה"ק, חלה רבי חיים ונפל למשכב ממנו לא קם. ביום ל' בניסן עלתה נשמתו לגניז מרומים במיתת נשיקה, ומנוחתו כבוד בבית העלמין היהודי אשר בדמשק.

את מקומו ברבנות הקהילה היהודית מילא מרן רבי יאשיהו פינטו - הרי"ף זיע"א, שהיה מקושר איתו בקשר שידוכין. (בנו של מהר"ח ויטאל זיע"א, ה"ה המקובל העצום רבי שמואל זיע"א, שהיה ממשיך דרכו של אביו בקבלה, היה חתנו של הרי"ף). זכות הצדיקים הקדושים תעמוד לנו. אמן.

שנה ועשרה חודשים בלבד, עמדו לרשותו של "התלמיד הגדול", נחל נובע מקור חכמה, רבי חיים ויטאל זצ"ל, הידוע יותר בראשי התיבות של שמו "מהרח"ו", לדלות ולקבל מן השפע הרב והעצום ברזי התורה וסתריה, מפה קדוש מלאך ה', ממנו יתד וממנו פינה לחכמת האמת, רבי יצחק לוריא אשכנזי-האר"י ז"ל.

הורתו ולידתו של מהרח"ו בקדושה ובטהרה. הצדיק רבי יוסף ויטאל - סופר סת"ם מובהק, משורש נשמותיהם של צדיקים קדמונים, אשר "חצי העולם היה ניזון בזכותו, בזכות התפילין הכשרים שהיה עושה", כפי שהעיד בגדלו "המגיד", שהיה מתגלה למרן רבי יוסף קארו זיע"א, הוא שזכה להביא לעולם את הנשמה הטהורה והזכה, אשר הפיצה בעולם כולו את תורתו של האריז"ל.

האריז"ל עלה במיוחד ממצרים לעיה"ק צפת, כדי למסור את כל חכמתו לרבי חיים. בספר "עמק המלך", מספר על השתלשלות הענינים:

בטרם ביאתו של האריז"ל ז"ל, טורח ויגע מהרח"ו טירחא גדולה עד מאוד לעשות פירוש על כל הזוהר, ואיזן וחקר ותיקן משלים הרבה על פי דרך הקדמות הרמ"ק ז"ל. וכאשר ראה הקב"ה את לבבו הנאמן עם א-להיו, וחשקו הגדול אשר חשקה נפשו להבין סתרי התורה, מיד התגלה אליהו הנביא ז"ל להאריז"ל ואמר לו שכבר הגיע העת להשבת פקדון רוחו אל הא-להים אשר נתנה לו, וציוהו שיעלה ממצרים לארץ הקדושה לעה"ק צפת, וימסור כל חכמתו למהרח"ו, כי הוא ימלא מקומו להחיות שארית בארץ.

במשך שישה חודשים, המתין האריז"ל להתעוררות שתבוא מצידו של מהרח"ו, לקיים מה שנאמר: "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ". התעוררות זו אכן הגיעה למהרח"ו לאחר שעלה בדעתו לתהות על קנקנו של האריז"ל, לראות היאך יפרש את מאמר הזוהר שהציב בפניו.

ומכיון ששאלו לפרש מאמר הזוהר, החל האריז"ל לומר סודות נפלאים שרמז הרשב"י בתוכו, אשר לא שמעתן אוזן אדם מעולם. ונפשו של המהרח"ו כמעט יצאה בדברו. וכך ביקשו לפרש מאמר שני בזוה"ק וביאר לו, עד שביקשו בשלישית ואז אמר לו: עד כאן תחום שבת ותו לא. אינך ראוי לגלות לך יותר מזה!

בשברון לב, חזר מהרח"ו אל ביתו, שם "פשט את בגדיו ולבש שק, והשליך את עצמו בתוך האפר וצעק ובכה בכייה גדולה עד מאוד, וביקש רחמים מלפני השי"ת שיתנהו לחן ולחסד בעיני האריז"ל, שימסור לו סתרי תורה, ולן בתענית ושק בתוך האפר. למחרת בא אל הרב ז"ל ונפל על פניו ונשק לו